

Аналіз прогнозних очікувань по ринках агрокультур Китай МР 2026/27

Зведена таблиця прогнозних показників (МР 2026/27)

Культура / продукт	Виробництво (млн т)	Імпорт (млн т)	Споживання (млн т)	Кін. запаси (млн т)	Тренд
Пшениця	140,1	6,0	150,0	118,0	→ стабільно
Кукурудза	305,0	8,0	323,0	168,1	↑ виробництво
Ячмінь	2,3	10,5	12,9	0,35	→ стабільно
Сорго	3,1	7,8	11,0	0,25	↑ імпорт
Соя (зерно)	20,2	108,0	127,0	46,3	↑ імпорт
Соєвий шрот	80,4	0,07	79,2	1,25	↑ корм. попит
Соєва олія	19,4	0,2	18,5	3,1	→ стабільно
Ріпакова олія	7,7	2,0	9,7	1,9	→ стабільно
Соняшникова олія	0,26	0,60	0,86	–	↓ імпорт
Соняшковий шрот	0,40	2,50	2,89	–	↑ імпорт

Пшениця

Виробництво: прогнозується на рівні **140,1 млн. т** – дещо вище від попереднього сезону за рахунок покращення врожайності попри пізню сівбу восени 2025 р. (через затяжні дощі була затримка на 10–15 днів у більшості регіонів).

Споживання: **150 млн. т – незмінно.** Кормовий попит (33 млн. т підтримується проблемами з якістю (високим рівнем токсинів) місцевого врожаю кукурудзи та намірами уряду розпродати старі запаси пшениці з національних резервів. Харчове використання залишається стабільним, але довгостроково тисне на нього скорочення населення (населення Китаю у 2025 р. впало четвертий рік поспіль, народилося лише 7,9 млн немовлят – новий мінімум).

Торгівля: імпорт прогнозується на рівні **6 млн. т** (у межах квоти TRQ 9,64 млн. т з яких 90% виділено COFCO). Ключова зміна: з **10 листопада 2025 р.** додаткові мита на американську пшеницю знижені до **10%** (раніше було 36%). Китай вже придбав 264 тис. т американської пшениці після цього рішення. Резервні аукціони пшениці MSP відновлені з **7 січня 2026 р.** (продано близько 1,4 млн. т з 2 млн. т запропонованих).

Запаси та цінова політика: Очікується **скорочення кінцевих запасів на 5 млн. т** порівняно з МР 2025/26. Урядова політика зміщується від накопичення національних резервів до їх розпродажу (сховища переповнені, нема місця для врожаю 2026 р.). У січні 2026 року після майже дворічної перерви **відновилися державні аукціони з продажу пшениці** (переважно старих запасів 2017 року), що викликало активний інтерес на ринку. Водночас для підтримки фермерів уряд трохи підвищив мінімальну закупівельну ціну на пшеницю на 2025 і 2026 роки до 346 доларів (2380 юанів) за тонну.

Кукурудза

Виробництво: прогноз – **305 млн. т (+1,3% р/р)** завдяки підвищенню врожайності та розширенню посівів ГМ-кукурудзи. У МР 2025/26 площа ГМ-кукурудзи досягла 2 млн га (6% загального посіву). На 2026/27 прогнозується розширення до 5,3 млн га ГМ-культур загалом. Хоча уряд надає значно більші субсидії на вирощування сої (у північно-східних провінціях), фермери віддають перевагу кукурудзі через вищу рентабельність та кращі ринкові ціни. Наприклад, прибуток від кукурудзи на Північному Сході в 2025 році досягав близько 436 доларів за гектар.

Споживання: загальне – **323 млн. т (+1 млн. т р/р)**. Кормове використання зростає до **241 млн. т**, зростання попиту підтримується збільшенням виробництва м'яса птиці, що компенсує стабільний або навіть дещо знижений попит з боку свинарства, де відбувається консолідація

ринку та скорочення поголів'я свиноматок. Кукурудза залишається найбільш економічно вигідним фуражним зерном. Частка кукурудзи в кормових раціонах – **п'ятирічний максимум**.

Запаси та ціни: кінцеві запаси знижуються до **168 млн. т** (-10 млн. т) на тлі зростання споживання та обмеженого імпорту, а також через масові втрати в Північному Китаї (орієнтовно 20–30 млн. т кукурудзи було пошкоджено через затяжні дощі).

Торгівля: імпорт прогнозується на рівні **8 млн. т**, без змін. США практично зникли з ринку (лише 1% у 2025 р.), Бразилія – 61%, Росія – 17%, М'янма – 11%. Уряд стримує великі обсяги імпорту для захисту місцевих фермерів, жорстко контролюючи дотримання системи тарифних квот. Імпорт поза квотою обкладається заборонним митом у 65%.

Регуляторні зміни з 10.11.2025 додаткові мита на американську кукурудзу знижені до **10%**, але покупки залишаються нульовими. **Документ № 1 ЦК КПК 2026 р.** ставить нову ціль – **700 млн. т зернових** (проти попередніх 650 млн. т) через три стовпи: стабілізація площ, підвищення врожайності, оптимізація структури. **15-й п'ятирічний план (2026–2030):** ціль зернових – **725 млн. т**.

Ячмінь

Виробництво: стабільне – **2,3 млн. т**. Урядова підтримка мінімальна, конкуренція за площі зі соєю та кукурудзою.

Споживання: кормове використання незмінне – **8,7 млн. т** у МР 2026/27. Попит на солод дещо слабшає (виробництво пива у 2025 р. -1,1% р/р), але стабільна кормова складова компенсує це. Ячмінь залишається привабливим завдяки **відсутності квот TRQ та мит** – основна перевага перед сорго та кукурудзою.

Запаси: На тлі збереження високих темпів споживання кінцеві запаси ячменю у МР 2026/27, за прогнозами, **поступово скоротяться до 350 тисяч тонн** (порівняно з 450 тис. тонн у попередньому сезоні та 550 тис. тонн у МР 2024/25).

Імпорт: прогноз – **10,5 млн. т**, без змін. У лютому 2026 р. відправлено 990 тис. т австралійського ячменю. Основні постачальники: Австралія, Аргентина, Франція, Канада. Росія у 2025 р. поставила 519 тис. т (+12% від 2023 р.) згідно з 12-річною угодою на 70 млн. т зернових і бобових (жовтень 2023 р.).

Цінова конкурентоспроможність (березень 2026 р.):

Джерело	Ціна (RMB/т)	Ціна (\$/т)
Аргентинський ячмінь	2 285	332
Австралійський ячмінь	2 130	310
Французький ячмінь	2 277	331
Місцева кукурудза (Гуандун)	2 460	358

Імпортний ячмінь помітно дешевший за внутрішню кукурудзу, що підтримує попит.

Соя та соєвий шрот

Соя

Виробництво: **20,2 млн. т** (+0,5 млн. т), площа – 10,1 млн га. Уряд субсидує посіви сої в Хейлунцзяні: у 2025 р. – **RMB 5260/га** (\$751) проти RMB 250/га для кукурудзи. Прогнозується збереження або підвищення субсидій у 2026 р. Уряд також просуває комерціалізацію генетично модифікованої (ГМ) сої: у період з 2023 по 2025 рік було схвалено 19 ГМ-сортів, стійких до гербіцидів. Проте впровадження ГМ-сої може відбуватися повільно через гіршу, ніж очікувалося, врожайність, високі витрати на насіння та політику "нульової толерантності" з боку покупців сої для безпосереднього харчового споживання.

Попит та переробка: загальне споживання зростає до **127 млн. т** (+1 млн. т). Обсяг переробки **103,5 млн. т** у МР 2026/27. Лише за січень 2026 р. перероблено 8,9 млн. т (+20% від трирічного середнього). Зростання стримується урядовою програмою зниження нормативів включення SBM (до 10% до 2030 р.) та уповільненням економіки.

Імпорт: прогноз – **108 млн. т** (МР 2026/27), +2 млн. т від попереднього МР. Ключові події:

Після зустрічі президентів у **Бусані (жовтень 2025 р.)** Китай поновив закупівлі американської сої: зобов'язання – 12 млн. т; виконано 10,8 млн. т станом на 26 лютого 2026 р. Трамп анонсував **додаткове зобов'язання на 8 млн. т** американської сої. Однак структурна перевага у ціні залишається за **Бразилією** (рекордний урожай, ціни значно нижчі за американські).

Частки ринку (МР 2024/25): Бразилія – 73%, США – 22%, Аргентина – 3%, інші – 2%.

Регуляторні зміни: від **10.11.2025:** скасовано додаткові мита 10–15% на агротовари США; залишилось MFN 3% + SCTC 10% = **13%** на сою. Закупівлі здійснюються виключно через **держпідприємства** – приватний сектор заблокований вищими тарифами. Sinograin провів аукціони імпортованої сої (грудень 2025 – січень 2026 р.): запропоновано 2,76 млн. т, продано 2 млн. т за середньою ціною RMB 3800/т.

Соєвий шрот

Споживання кормів: **77,8 млн. т** (+0,5 млн. т). Частка SBM у комбікормах – **13,4%** у 2025 р. (проти 17,9% у 2017 р.). Уряд Китаю активно просуває політику "низькобілкових дієт" з метою зменшення залежності від імпорту сої, ставлячи за мету **знижити частку соєвого шроту в кормах до 10% до 2030 року**. Середній показник по галузі наразі становить близько 12,9% – 13,4%. Хоча великі вертикально інтегровані свинокомплекси можуть знижувати цей показник (навіть до 4,9%), більшість виробників кормів орієнтуються передусім на економічну вигоду.

Ціни: оскільки ціни на соєвий шрот впали до багаторічних мінімумів і, за прогнозами, залишатимуться низькими в першій половині 2026 року (через рекордні врожаї в Південній Америці), економічна доцільність його використання є дуже високою. Через це соєвий шрот продовжує витісняти менш конкурентоспроможні альтернативи і, як очікується, займатиме 74,1% від загального споживання білкових шротів у МР 2026/27.

СШМ залишається домінуючим білковим компонентом (~74% ринку протеїнових шротів). Частки включення за секторами: птахівництво (бройлер) – 27–28%, свинарство – 15–16%, аквакультура – ~28%.

Торгівля шротом: загальний імпорт протеїнових шротів прогнозується на рівні **7,2 млн. т** у МР 2026/27. Повернення канадської ріпакової макухи (після зняття 100% мита) створить додатковий конкурентний тиск. Також Китай експортує незначні обсяги соєвого шроту, які, за прогнозами, становитимуть близько 1,2–1,3 ММТ у МР 2026/27. Головними напрямками експорту є сусідні ринки: Японія, Нідерланди, Данія та Південна Корея

Соняшникова олія та соняшковий шрот

Виробництво насіння соняшнику: **2,23 млн. т** у МР 2026/27, практично без змін (стабільна площа 720 тис. га). 75% – харчовий/кондитерський напрямок, ~25% – на олію. Внутрішня Монголія (65%) та Сінцзян (11%) – основні виробники.

Соняшникова олія

Споживання: **861 тис. т** у МР 2026/27. Основні постачальники імпорту – Україна та Росія.

Імпорт: прогнозується на рівні **600 тис. т** (МР 2026/27) – скорочення з 700 тис. т у МР 2025/26. Дешевша соєва олія зміщує соняшкову в раціонах споживачів і харчовій переробці. Збереження війни в Україні (головний постачальник) продовжує вносити структурну невизначеність у ланцюги постачання.

Ціновий контекст: ціни на соняшкову олію в Китаї зросли у МР 2024/25, але конкурентна соєва олія внутрішнього виробництва витісняє соняшкову в більшості застосувань.

Соняшниковий шрот

Імпорт: зростає до **2,5 млн. т** у МР 2026/27 (+200 тис. т від МР 2025/26 і +500 тис. т від МР 2024/25). Тенденція до стабільного зростання попиту. Основний ризик – постачання з України. Перший квартал МР 2025/26: вже 600 тис. т імпорту (значне прискорення).

Ключові регуляторні зміни

Тарифна реформа (листопад 2025 р.)

З **10 листопада 2025 р.** Китай **скасував** додаткові мита 10–15% на 740 аграрних товарів США (SCTC Announcement № 9). **Продовжив призупинення** 24% "взаємних" мит ще на рік. **Залишив** базові 10% SCTC (Announcement №10).

Канадська канола (лютий 2026 р.)

27 лютого 2026 р. після державного візиту прем'єр-міністра Канади до Китаю **скасовано** 100% мито на канадську ріпакову макуху (до 31 грудня 2026 р.). Антидемпінгове мито на насіння ріпаку знижено до **5,9%** (разом з MFN 9% = 15%). Реакція ринку миттева: китайські імпортери забронювали канадського ріпаку на 650 тис. т одразу після візиту. Це відновить домінування Канади на ринку ріпаку та створить конкурентний тиск на ринок протейнових шротів загалом.

Документ №1 ЦК КПК (лютий 2026 р.)

Нова ціль зернового та олійного виробництва – **700 млн. т** (+50 млн. т від попередньої). Введена директива "**координації аграрного імпорту з внутрішнім виробництвом**" – держава керуватиме темпом і обсягом імпорту. Акцент на диверсифікації джерел постачання. Підтримка "консолідації виробництва сої" і розширення ріпаку, арахісу, камелії.

Квоти TRQ 2026 р.

Культура	Квота (млн. т)	COFSCO	Інші	In-quota мито	Out-of-quota мито
Кукурудза	7,2	60%	40%	1%	65%
Пшениця	9,636	90%	10%	1%	65%
Рис (довгозерний)	2,66	50%	50%	1%	65%
Рис (короткозерний)	2,66	50%	50%	1%	65%

15-й п'ятирічний план (2026–2030)

Ціль – **725 млн. т** загального зернового та олійного виробництва. Фокус на кукурудзі та сої. Продовження субсидій для виробників, масштабування ГМ-програм.

Загальний висновок

Китайські аграрні ринки формуються під впливом трьох наскрізних тенденцій:

- 1. Ставка на внутрішнє виробництво.** Рекордне зернове виробництво (700+ млн. т), розширення ГМ-культур з 2 до 5+ млн га, масштабні програми підвищення врожайності. Мета – поступово знижувати залежність від імпорту.
- 2. Жорсткий контроль над імпортом.** Держава активно стримує імпорт нижче рівня TRQ, переходить від нарощування до розпродажу резервів. Виняток – соя: 85% потреби структурно покриває імпорт, і ця залежність скорочується повільно.
- 3. Вплив якісних втрат врожаю 2025 р.** Масові якісні проблеми з кукурудзою і пшеницею (20–30 млн. т пошкодженого зерна в Північному Китаї) підтримують ціни, збільшують попит на сорго та ячмінь як замітники. Це залишається ключовим чинником ринкової волатильності в короткостроковій перспективі.